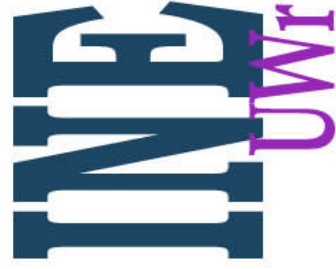

Program ESPON z perspektywy potencjalnego uczestnika

Witold Kwaśnicki
Instytut Nauk Ekonomicznych
Uniwersytet Wrocławski
ul. Uniwersytecka 22/26, 50-145 Wrocław
e-mail: kwasnicki@prawo.uni.wroc.pl
<http://www.prawo.uni.wroc.pl/~kwasnicki>

Ekspansywność

- ekspansywność → potencjał rozwojowy tkwiący w danym społeczeństwie (społeczności) umożliwiający trwałą i harmonijny rozwój społeczno-gospodarczy.
- Ekspansywność wiąże się ze zróżnicowaniem rozwoju, niektóre państwa i regiony rozwijają się szybciej niż inne. Można oczekiwać, że szybciej rozwijają się regiony (państwa) bardziej ekspansywne.

Wskaźnik ekspansywności

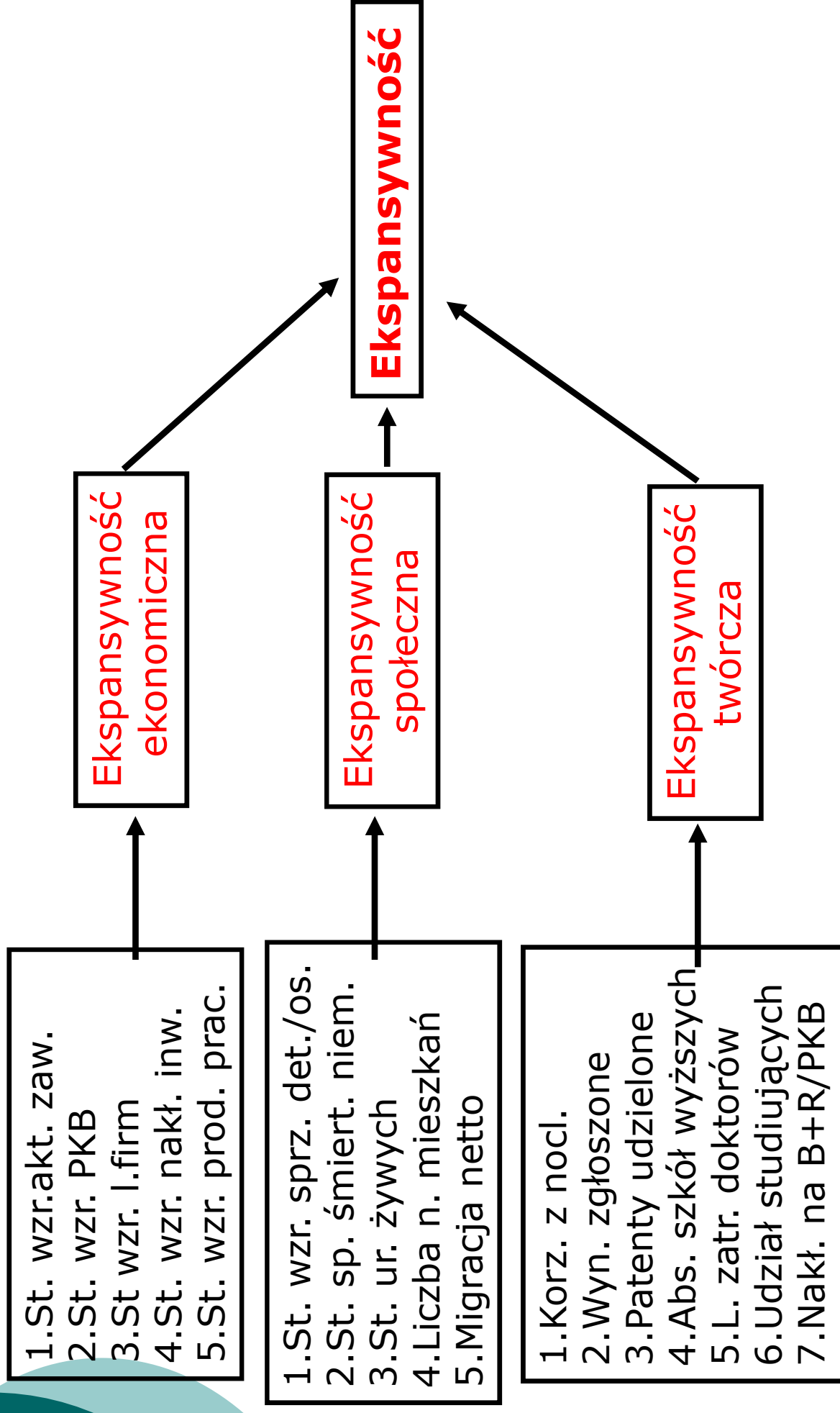
- Celem było zbudowanie wskaźnika, który nie tylko pozwoliłby uszeregować regiony (kraje) od najbardziej do najmniej ekspansywnych, ale też pozwoliłby określić poziom tej ekspansywności.
- Zamierzeniem było zbudowanie takiej bezwzględnej miary ekspansywności, której wartość byłaby liczbą rzeczywistą z przedziału $(0, 1)$ – gdzie wartości 0 odpowiadałaby całkowita stagnacja i brak ekspansywności, a wartości 1,0 maksymalna możliwa ekspansywność na wszelkich polach aktywności społecznej.

Lista zmiennych (x_i) ($i \in \{1..17\}$)

- **Ekspansywność ekonomiczna**
 - Stopa wzrostu aktywności zawodowej
 - Stopa wzrostu PKB regionalnego
 - Stopa wzrostu liczby firm/1000 ludności
 - Stopa wzrostu nakładów inwestycyjnych/1000 ludności
 - Stopa wzrostu produktywności pracownika
- **Ekspansywność społeczna**
 - Stopa wzrostu sprzedaży detalicznej na osobę
 - Stopa spadku śmiertelności niemowląt/1000 urodzeń
 - Stopa urodzeń żywych na 1000 ludności
 - Liczba oddawanych mieszkań/1000 ludności
 - Migracja netto/1000 mieszkańców
- **Ekspansywność twórcza**
 - Korzystający z miejsc noclegowych/1000 ludności
 - Wynalazki zgłoszone/1000 mieszkańców
 - Patenty udzielone/1000 mieszkańców
 - Absolwenci szkół wyższych/1000 ludności
 - Liczba zatrudnionych doktorów w B+R/1000 ludności
 - Udział studiujących w stosunku do grupy wiekowej 20-24 lata
 - Nakłady na badania (R&D) w stosunku do PKB

Ekspansywność elementarna

Ekspansywność cząstkowa

Ranking wg wskaźnika ekspansywności ogólnej

		Ekspansywność ekonomiczna	Ekspansywność społeczna	Ekspansywność twórcza	Ekspansywność
1.	mazowieckie	0,78	0,71	0,56	0,69
2.	dolnośląskie	0,71	0,53	0,50	0,58
3.	pomorskie	0,75	0,53	0,46	0,58
4.	lubuskie	0,85	0,42	0,40	0,56
5.	wielkopolskie	0,66	0,53	0,46	0,55
6.	zachodniopomorskie	0,75	0,48	0,43	0,55
7.	kujawsko-pomorskie	0,65	0,47	0,42	0,52
8.	lubelskie	0,62	0,49	0,45	0,52
9.	małopolskie	0,61	0,49	0,46	0,52
10.	warmińsko-mazurskie	0,74	0,32	0,44	0,50
11.	łódzkie	0,67	0,28	0,48	0,48
12.	podlaskie	0,59	0,41	0,41	0,47
13.	śląskie	0,60	0,34	0,45	0,46
14.	świętokrzyskie	0,58	0,36	0,41	0,45
15.	podkarpackie	0,62	0,32	0,39	0,44
16.	opolskie	0,72	0,19	0,40	0,43

Irlandia, Holandia, Estonia, Lombardia

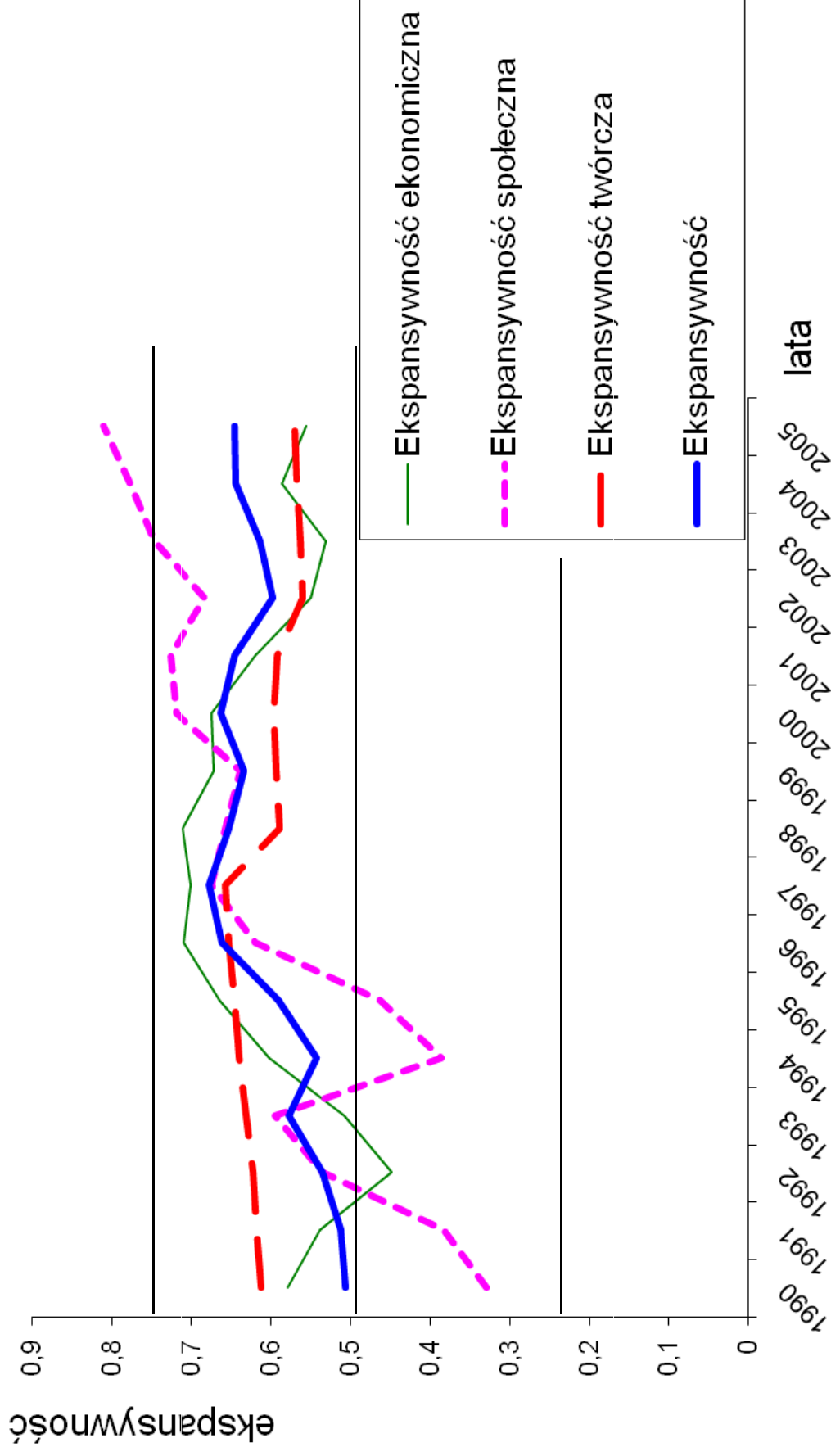
	Ekspansywność ekonomiczna	Ekspansywność społeczna	Ekspansywność twórcza	Ekspansywność
Irlandia 1990	0,58	0,33	0,61	0,51
Irlandia 1995	0,66	0,49	0,65	0,60
Irlandia 2000	0,67	0,72	0,67	0,69
Irlandia 2005	0,56	0,81	0,67	0,68

Holandia 1990	0,59	0,51	0,65	0,58
Holandia 1995	0,61	0,52	0,65	0,59
Holandia 2000	0,64	0,40	0,66	0,57
Holandia 2005	0,50	0,49	0,65	0,55

Estonia 1995	0,76	0,55	0,48	0,60
Estonia 2000	0,83	0,55	0,55	0,64
Estonia 2005	0,87	0,55	0,60	0,67

Lombardia 2005	0,65	0,44	0,57	0,55
----------------	------	------	------	------

Ekspansywność - Irlandia

Czego oczekiwaliśmy?

- Łatwego dostępu do baz danych.
- Priorytet 3 → „Doskonalenie europejskiej bazy danych nt. rozwoju terytorialnego i spójności, w tym: danych, wskaźników, typologii, modeli i map (P3)
- Priorytet 3 ESPON 2013: **Platforma naukowa i narzędzia: dane i wskaźniki terytorialne, narzędzia analityczne i wsparcie naukowe.**

Uwagi natury ogólnej

- Małe projekty (np. do 50 000 euro) – procedura uproszczona
- Czy zlecenia (zapotrzebowanie na prace) są tylko od instytucji państwowych? Na ile uwzględniane są współdziałania i oczekiwania sektora prywatnego?
- Na ile działania ESPON pokrywają się z działaniami innych instytucji unijnych np. *Eurostatu*?
- Odnoszę wrażenie, że brak jest koordynacji działań w ramach ESPON.
- Powinno być więcej zamówień skierowanych na badania i całość powinna być bardziej spójna.

○ Czy występuje faktyczne zapotrzebowanie na te działania ze strony instytucji publicznych (samorządów, rządów)?

- ESPON (**European Spatial Planning Observation Network**) jest Europejską Siecią Obserwacyjną Rozwoju Terytorialnego i Spójności Terytorialnej.
- **Celem programu jest zapewnienie politykom i praktykom na poziomie wspólnotowym, krajowym oraz regionalnym systematycznej, nowej i porównywalnej wiedzy na temat trendów w rozwoju terytorialnym Europy oraz wpływu wdrażanych polityk na regiony i obszary europejskie.** Wiedza ta ma bezpośrednio wspierać formułowanie i realizowanie zadań strategicznych. Program ESPON ma dostarczać wiedzy wykraczającej poza standardowe, tradycyjne analizy sporządzane przez Komisję Europejską.

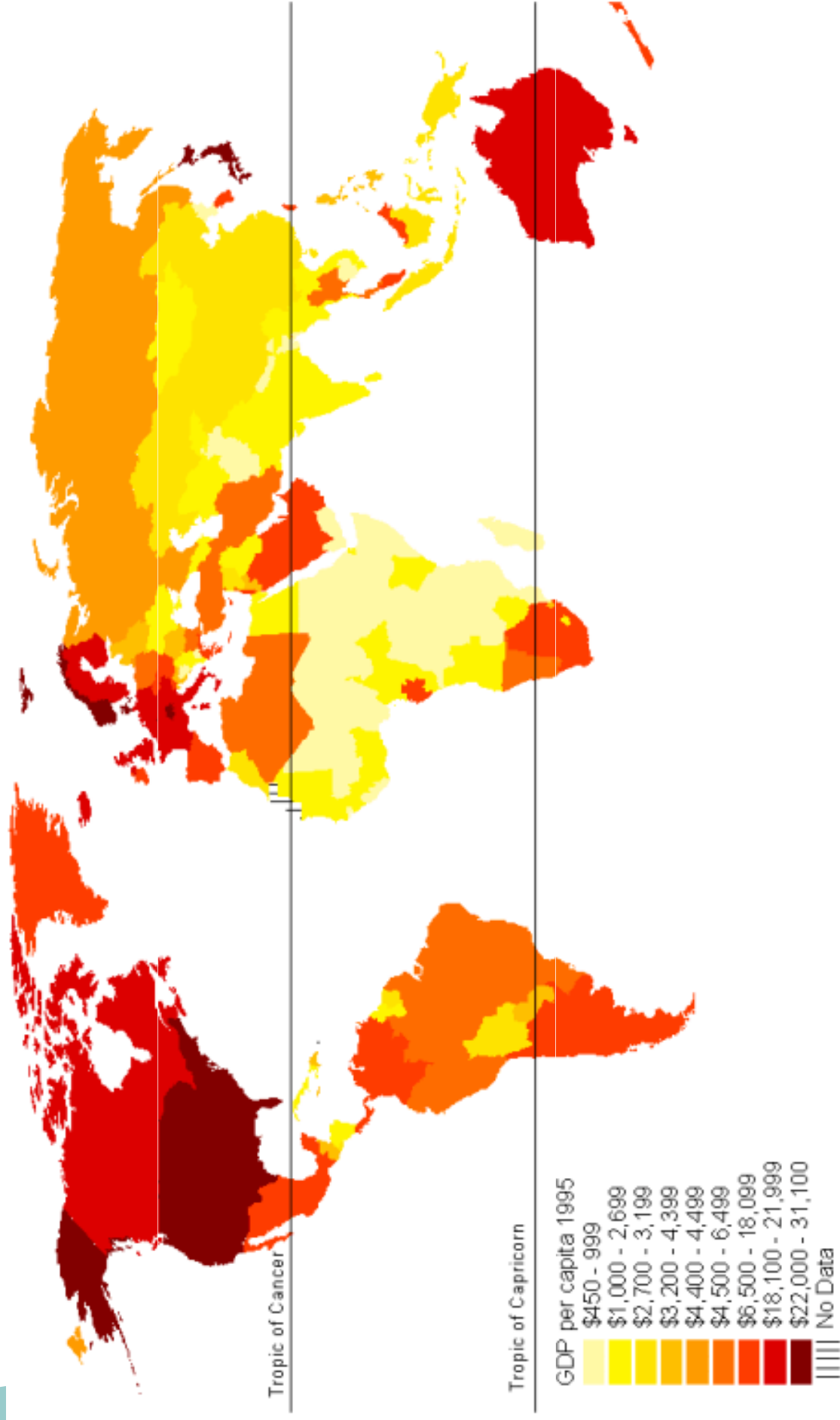
Symptomatyczna opinia ESPON!

„Analiza dotychczasowych osiągnięć Programu ESPON 2006 pokazała, że wyniki badań miały słabe podstawy i były stosowane przez praktyków i polityków w zaledwie niewielkim stopniu. Dlatego większe wykorzystanie wyników badań ESPON stało się priorytetem w drugiej edycji Programu. Praktycy wszystkich szczebli administracyjnych są kluczowymi partnerami dla Programu ESPON, ponieważ poprzez swoje bezpośrednie i pośrednie działania przyczyniają się do realizacji założeń polityki Unii Europejskiej związanej z rozwojem terytorialnym. **Ważne zatem jest, aby wyniki badań ESPON były brane pod uwagę w procesach decyzyjnych dotyczących regionów i większych obszarów.**”

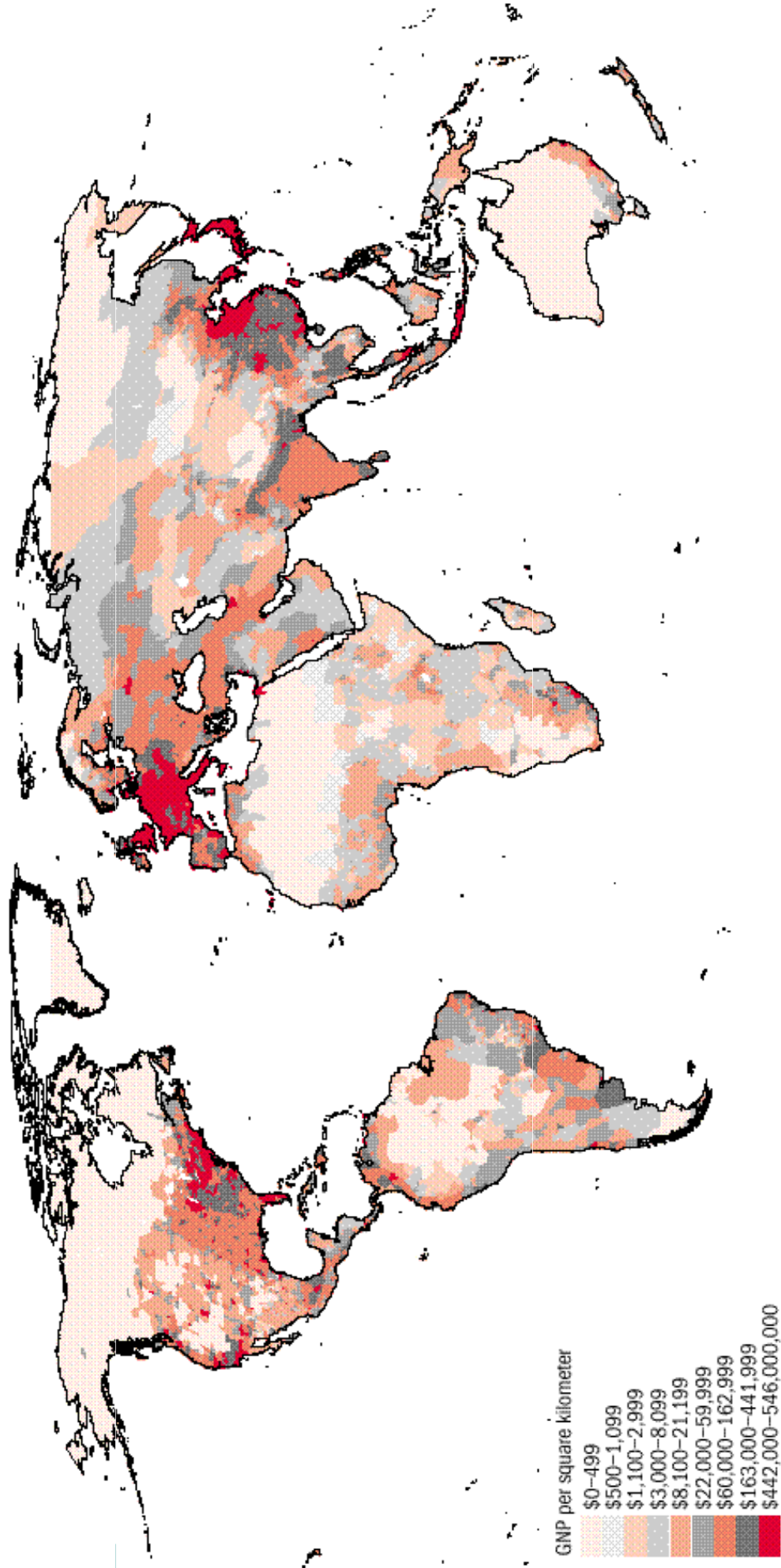
Główne typy działań (<http://ESPON.pl>)

- baza danych ESPON;
 - wskaźniki i instrumenty terytorialne;
 - Terytorialny System Monitoringu i raporty;
 - ukierunkowane działania aktualizacji wskaźników i map.
-
- Czy wiadomo kto to zrobi?
 - Czy podjęto już działania w tym względzie?

PKB na osobę (1995)

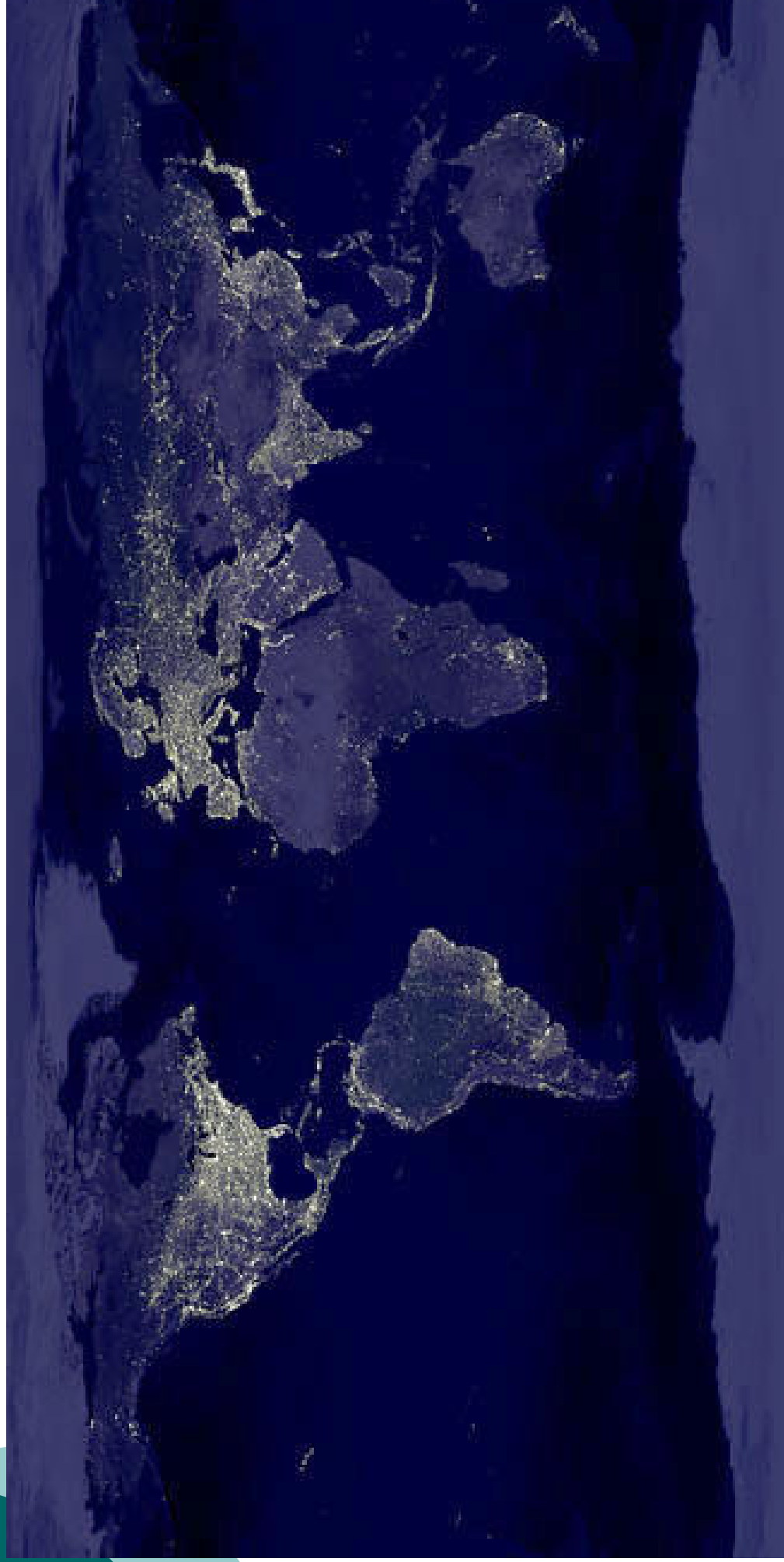

Gęstość PKB

Source: Sachs, Mellinger, and Gallup (2001).

Ziemia w nocy

Europa nocaq

Dziękuję

